

SYKEN ohje luminäytteenottoon pohjavesiasemilla

25.1.2017

Mirjam Orvomaa

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Teemme tiedolla toivoa. | syke.fi

SYKEN ohje luminäytteenottoon pohjavesiasemilla

Varusteluettelo

- lapio
- steriili luminäyteputki (jossa asteikko merkitty)
- pleksilasta (polykarbonaattilevy)
- näytteenottoastia

Luminäyte otetaan sertifioidun näytteenottajan toimesta talven loppupuolella, jotta kaikki tai lähes kaikki talvikauden lumi saadaan kerättyä kokoomänäytteeseen. Varsinainen näytteenotonkulku on kuvattu valokuvilla alla.

Kuva 1.

Kuva 2.

1. Näytteenottoa varten kaivetaan kuoppa kinosten korkeimpaan kohtaan, kuitenkin valiten edustava kohta, jossa ei olisi muuta kuin lunta (oksia/havuja/roskia). Kuoppa kaivetaan maanpintaan asti.
2. Kaivamisen jälkeen näytteenottoputki "huuhdellaan" kohteen lumella painamalla ja pyörittämällä näyteputki lumiseinästä (kuva 2).
3. Tämän jälkeen putki painetaan noin 5 cm päähän lumiseinästä maahan asti (kuva 3) ja puhdistetaan lastalla seinämän ja putken välinen lumikerros pois (kuva 4). Lumensyvyys näytteenottopisteessä tulee kirjata. Lasta työnnetään näytteenottoputken alle (kuva 5), nostetaan näytteenotin ja kaikki lumi karistetaan näytteenottoastiaan (kuva 6).

Kuva 3.

Kuva 4.

Kuva 5.

Kuva 6.

4. Luminäyte on koostenäyte muutamasta (monesti 3–4 näytepistettä on tarpeen näyteastian täyttymiseen) eri kohdasta pienen alueen sisällä. Näytepisteiden määrä on osittain riippuvainen siitä, paljonko lunta kyseisessä kohteessa on.
5. Näytteenoton lisätietoihin merkitään, kuinka monesta kohdasta koostenäyte otettiin sekä jokaisen kohdan lumensyvyys (esim. otto 1 syvyys 37 cm, otto 2 syvyys 44 cm). Näyteastia suljetaan ja kirjataan astian numero näytteenottolomakkeeseen.